

Asia C-648/20 PPU

Ennakkoratkaisupyyntö

Jättämispäivä:

1.12.2020

Ennakkoratkaisupyyntön esittänyt tuomioistuin:

Magistrates' Court, London (Yhdistynyt kuningaskunta)

Ennakkoratkaisupyyntön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:

26.11.2020

Pyynnön esittäjä:

Svishtovin alueellinen syyttäviviranomainen

Vastapuoli:

PI

WESTMINSTER MAGISTRATES COURT

TUOMARI (DISTRICT JUDGE, MAGISTRATES COURT) GRIFFITHS

ASIANOSAISET:

SVISHTOVIN ALUEELLINEN SYYTTÄJÄVIRANOMAINEN

luovutuspyynnön esittänyt viranomainen

vastaan

PI

luovutettavaksi pyydetty henkilö

ENNAKKORATKAISUPYYNTÖ

EUROOPAN UNIONIN TUOMIOISTUIMELLE

OTTAEN HUOMIOON tuomioistuimen 26.11.2020 tekemän päätöksen

JA OTTAEN HUOMIOON luovutettavaksi pyydetyn henkilön asianajajan ja Svishtovin alueellisen syyttäviviranomaisen esittämät huomautukset

PÄÄTETÄÄN SEURAAVAA:

1. Euroopan unionin tuomioistuimelta (jäljempänä unionin tuomioistuin) pyydetään ennakkoratkaisua tämän päätöksen liitteessä oleviin kysymyksiin Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 267 artiklan mukaisesti. Tämän päätöksen liite ja muut liitteenä olevat asiakirjat lähetetään viipymättä unionin tuomioistuimelle.
2. Asian käsittelyä muilta osin lykätään siihen saakka, kunnes unionin tuomioistuin on antanut ennakkoratkaisunsa tämän päätöksen liitteessä oleviin kysymyksiin tai kunnes tämä tuomioistuin toisin päättää.

26.11.2020

WESTMINSTER MAGISTRATES COURT

TUOMARI (DISTRICT JUDGE, MAGISTRATES COURT) GRIFFITHS

ASIANOSAISET:

SVISHTOVIN ALUEELLINEN SYYTTÄJÄVIRANOMAINEN

luovutuspyynnön esittänyt viranomainen

vastaan

PI

luovutettavaksi pyydetty henkilö

SEUT 267 ARTIKLAN MUKAINEN

ENNAKKORATKAISUPYYNTÖ

ENNAKKORATKAISUA PYYTÄVÄ TUOMIOISTUIN

- 1 Jäljempänä esitetään Westminster Magistrates' Courtin 26.11.2020 SEUT 267 artiklan nojalla esittämän ennakkoratkaisupyynnön teksti.
- 2 Ennakkoratkaisua pyytävän tuomioistuimen osoite: Westminster Magistrates Court, 81 Marylebone Rd, Marylebone, London NW1 5BR [England].

PÄÄASIAN ASIANOSAISET

- 3 PI (jäljempänä luovutettavaksi pyydetty henkilö) on Bulgarian kansalainen, jota pyydetään luovutettavaksi Yhdistyneestä kuningaskunnasta Bulgariaan varkautta, jonka väitetään tapahtuneen Bulgariassa 8.12.2019, koskevia syytetoimenpiteitä varten.
- 4 Hänen osoitteensa on Kayders Solicitors, 16 Upper Woburn Place, Euston, London, WC1H OBS, England.
- 5 Luovutuspyynnön esittänyt viranomainen on Svishtovin (Bulgaria) alueellisen syyttäjäviranomaisen syyttäjä.
- 6 Tuomioistuinlaitoksesta annetun lain 136 §:n mukaisesti alueellinen syyttäjäviranomainen muodostaa alimman tason syyttäjäviranomaisten hierarkiassa Bulgariassa.
- 7 Luovutuspyynnön esittäneen viranomaisen osoite on No. 2 Dimitar Anev Street, Veliko Tarnovo District, Svishtov, Bulgarian tasavalta.

KIIREELLINEN ENNAKKORATKAISUMENETTELY (107 ARTIKLA) JA TUNNISTETIETOJEN POISTAMINEN (95 ARTIKLA)

- 8 Ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin pyytää, että ennakkoratkaisupyyntö käsitellään **[alkup. s. 2]** unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 107 artiklan mukaisessa kiireellisessä ennakkoratkaisumenettelyssä. Luovutettavaksi pyydetty henkilö on pidätetty eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteella, ja hän on nyt säilössä Yhdistyneessä kuningaskunnassa yksinomaan tämän menettelyn vuoksi. Unionin tuomioistuimelle on toimitettu erillinen huomautukset sisältävä asiakirja, jossa käsitellään tätä kysymystä.
- 9 Ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin on taannut luovutettavaksi pyydetylle henkilölle anonymiteetin. Unionin tuomioistuinta pyydetään tekemään samoin sen työjärjestyksen 95 artiklan mukaisesti.

MENETTELY ENNAKKORATKAISUA PYYTÄVÄSSÄ TUOMIOISTUIMESSA

- 10 Ennakkoratkaisua pyytävässä tuomioistuimessa vireillä oleva menettely koskee luovutuspyynnön esittäneen viranomaisen 28.1.2020 antamaa eurooppalaista pidätysmääräystä (jonka [Yhdistyneen kuningaskunnan] kansallinen rikosvirasto [National Crime Agency] on vahvistanut 20.2.2020), jossa luovutettavaksi pyydetty henkilö pyydetään luovuttamaan Bulgariaan, jotta häntä vastaan voidaan aloittaa syytetoimenpiteet varkaudesta, jonka väitetään tapahtuneen Bulgariassa 8.12.2019. Luovutettavaksi pyydetty henkilö pidätettiin Englannissa eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteella 11.3.2020.

- 11 Luovutettavaksi pyydetty henkilö haki muutosta kyseiseen ratkaisuun unionin tuomioistuimen tuomioiden OG (C-508/18) ja PI (C-82/19) sekä niitä seuranneiden tuomioiden JR & YC (C-566/19 PPU ja C-626/19 PPU), XD (C-625/119 PPU), ZB (C-627/19 PPU) ja PF (C-509/18) perusteella.
- 12 Ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin kuuli asianosaisten perusteet 24. ja 26.11.2020 ja päätti esittää ennakkoratkaisupyynnön unionin tuomioistuimelle.

YHTEENVETO ASIASTA

- 13 Nyt käsiteltävä asia koskee eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä 13.6.2002 tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2002/584/YOS 6 artiklan 1 kohtaan sisältyvän käsitteen ”oikeusviranomainen” soveltamisalaa ja määritelmää. Kysymys on siitä, onko bulgarialainen syyttäväviranomainen 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu oikeusviranomainen.
- 14 Unionin tuomioistuimen äskettäisissä ratkaisuissa, etenkin tuomioissa OG (C-508/18) ja PI (C-82/19), on katsottu, että ennen eurooppalaisen pidätysmääräyksen antamista syytetoimenpiteitä varten viranomaisen on annettava eurooppalaisen pidätysmääräyksen perustana oleva kansallinen pidätysmääräys, jonka osalta on käytettävissä oikeussuojakeino.
- 15 Lisäksi unionin tuomioistuimen tuomiossa Bob-Dogi (C-241/15) selvennettiin, että eurooppalaisen pidätysmääräyksen antaminen merkitsee ja edellyttää luovutettavaksi pyydetylle henkilölle toisella tasolla annettavaa suojaa.
- 16 Perustavanlaatuisen kysymys tässä yhteydessä on se, annetaanko vaadittavaa kahdentasoista suojaa, jos syyttäväviranomainen antaa sekä kansallisen että eurooppalaisen pidätysmääräyksen eikä asiaa ole mahdollista saattaa tuomioistuimen käsiteltäväksi ennen luovutettavaksi pyydetyn henkilön luovuttamista pyynnön esittäneeseen valtioon.

ENNAKKORATKAISUKYSYMYS

- 17 Jos luovuttamista pyydetään luovutettavaksi pyydettyä henkilöä koskevia syytetoimenpiteitä varten ja jos syyttäväviranomainen on tehnyt sekä päätöksen antaa kansallinen pidätysmääräys, johon eurooppalainen pidätysmääräys perustuu, että päätöksen antaa eurooppalainen pidätysmääräys ilman tuomioistuimen myötävaikutusta ennen luovutusta, saako luovutettavaksi pyydetty henkilö unionin tuomioistuimen [1.6.2016] annetussa tuomiossa Bob-Dogi (C-241/15, [EU:C:2016:385]) tarkoitettua kahdentasoista suojaa, jos
 - a. kansallisen pidätysmääräyksen vaikutus rajoittuu siihen, että henkilöä voidaan pitää säilössä enintään 72 tunnin ajan, jotta hänet voidaan tuoda tuomioistuimeen, ja

- b. luovutuksen osalta on yksinomaan tuomioistuimen asia ratkaista, määrääkö se kyseisen henkilön vapauttamisesta vai jatkaako se [**alkup. s. 3**] säilöönottoa asian kaikki olosuhteet huomioon ottaen?

ASIAN KANNALTA MERKITYKSELLISET TOSISEIKAT

Menettely Bulgariassa

- 18 Bulgarian tasavallan perustuslaissa säädetään, että syyttäjät ovat osa riippumatonta oikeuslaitosta ja että tehtäviään hoitaessaan syyttäjät (samoin kuin tuomarit, valamiehistön jäsenet ja tutkintatuomarit) noudattavat ainoastaan lakia (perustuslain kuudennen luvun 117 §:n 2 momentti). Heidän on noudatettava rikosprosessilakia (jäljempänä CPC).
- 19 Oikeudenkäyntiä edeltävässä vaiheessa Bulgarian virallinen syyttäjä on eurooppalaisen pidätysmääräyksen osalta ”pidätysmääräyksen antava oikeusviranomainen”. Bulgarian syyttäjä antaa pakkokeinoa koskevan määräyksen, erityisesti säilöönottomääräyksen tai -päätöksen, kun tähän on asianmukaiset perusteet. Pakkokeino on voimassa 72 tuntia, ja siihen liittyy tae siitä, että jos henkilö pidätetään, hänet toimitetaan tuomioistuimeen, joka päättää säilöönoton jatkamisesta tai päättämisestä; CPC:n 63 ja 64 §.
- 20 Asiaa käsittelevän tuomioistuimen tiedossa ei ole mitään prosessuaalisia takeita, kuten edustaako vastaajaa asianajaja ajankohtana, jolloin syyttäjä antaa määräyksensä.
- 21 Tapauksissa, joissa asianomainen henkilö on ulkomailla, tuomioistuin käsittelee asiaa vasta sen jälkeen, kun luovutettavaksi pyydetty henkilö on luovutettu kyseiseen jäsenvaltioon. Jos asianomainen henkilö on ulkomailla, syyttäjä tekee myös päätöksen eurooppalaisen pidätysmääräyksen antamisesta tapauksissa, joissa henkilöä epäillään rikoksesta, säilöönottopäätöksen tai -määräyksen perusteella, toisin sanoen ennen asian käsittelyä tuomioistuimessa.
- 22 Oikeudenkäyntivaiheessa asianomainen tuomioistuin on ”pidätysmääräyksen antava oikeusviranomainen”, jolla yksin on toimivalta antaa eurooppalainen pidätysmääräys.
- 23 Tuomitsemisen jälkeen, kun on olemassa tuomio ja täytäntöönpanokelpoinen rangaistus, syyttäjä on jälleen ”pidätysmääräyksen antava oikeusviranomainen”, jolla on toimivalta antaa eurooppalainen pidätysmääräys.
- 24 Syyttäjän päätöksestä antaa eurooppalainen pidätysmääräys ei voida valittaa tuomioistuimeen; Bulgariassa ei ole säännöksiä, joissa luovutettavaksi pyydetylle henkilölle annettaisiin tämä oikeus.

KANSALLISESSA MENETTELYSSÄ KÄSITELTÄVÄ ASIA

- 25 Asia vastaa toisessa, High Court of Justice (England and Wales) vireillä olevassa menettelyssä käsiteltävää asiaa, jossa on jo esitetty ennakkoratkaisupyyntö unionin tuomioistuimelle (asia C-206/20, ennakkoratkaisupyyntö esitetty 15.5.2020). Kuten jäljempänä selitetään ja asiasta C-206/20 poiketen, tämä ennakkoratkaisupyyntö olisi käsiteltävä kiireellisessä menettelyssä, koska luovutettavaksi pyydetty henkilö on säilössä eikä hänen asiassaan pitäisi odottaa asian C-206/20, johon ei sovelleta kiireellistä ennakkoratkaisumenettelyä, ratkaisemista.
- 26 Luovutettavaksi pyydetyn henkilön puolesta väitetään, ettei Bulgarian järjestelmä ole puitepäätöksen eikä unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukainen. Kansallisessa lainsäädännössä säädetään, että Bulgariassa syyttäjä voi antaa säilöönottomääräyksen, joka on voimassa 72 tuntia, ja tämän jälkeen sama syyttäjä voi antaa eurooppalaisen pidätysmääräyksen. Kummassakaan tapauksessa luovutettavaksi pyydetyn henkilön perusoikeuksia ja menettelyllisiä oikeuksia ei suojata siten, että niiden osalta annettaisiin tuomioistuinratkaisu tai että ne kuuluisivat tuomioistuinvalvonnan piiriin muun muassa oikeasuhteisuuden osalta. Siltä osin kuin säilöönottomääräys muodostaa kansallisen pidätysmääräyksen, se ei kuulu minkään valvonnan piiriin ennen kuin (mahdollisesti) vasta sen jälkeen, kun luovutettavaksi pyydetty henkilö on luovutettu Bulgariaan. Eurooppalaiseen pidätysmääräykseen ei kohdistu tuomioistuinvalvontaa ennen luovuttamista eikä sen jälkeen.
- 27 Luovutuspyynnön esittäneen viranomaisen puolesta väitetään, että vastaajan etuja suojataan aina [alkup. s. 4] siten, että häntä edustaa asianajaja. Päätös antaa eurooppalainen pidätysmääräys perustuu säilöönottomääräykseen, joka edellyttää, että luovuttamisen jälkeen luovutettavaksi pyydetty henkilö tuodaan Bulgariassa tuomioistuimeen, joka päättää pidätyksen ja pakkokeinojen jatkamisesta tai korvaamisesta muilla toimilla. Luovuttamisen jälkeen luovutettavaksi pyydettyllä henkilöllä tai hänen oikeudellisella edustajallaan on oikeus esittää huomautuksia säilöönoton jatkamisesta. Järjestelmä on näin ollen puitepäätöksen ja unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukainen, koska siinä annetaan kahdentasoista suojaa.

SOVELLETTAVA OIKEUS

- 28 Sovellettava Bulgarian lainsäädäntö:
- tuomioistuinlaitoksesta annettu laki, 127 ja 136 §
 - rikosprosessilaki, 6, 46, 55–59, 63, 64, 94, 193, 212 ja 269 §
 - perustuslaki, kuudes luku, 117, 119, 129 ja 130 §, 130a §:n 1 ja 4 momentti sekä 130c §:n 3 momentti

- luovuttamisesta ja eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä annettu laki, 3, 37, 38 ja 56 §

29 Sovellettava unionin oikeus:

- neuvoston puitepätös 2002/584/YOS
- neuvoston direktiivi 2013/48/EU
- tuomiot OG (C-508/18) ja PI (C-82/19)
- tuomio JR ja YC (C-566/19 PPU ja C-626/19 PPU)
- tuomio XD (C-625/19 PPU)
- tuomio Z6 (C-627/19 PPU)
- tuomio PF (C-509/18)
- tuomio Bob-Dogi (C-241/15)

YHTEENVETO ENNAKKORATKAISUPYYNNÖN PERUSTEISTA

- 30 Eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä annettu puitepätös 2002/584/YOS on osa jäsenvaltioiden välisen vastavuoroisen tunnustamisen järjestelmää, joka perustuu keskinäiseen luottamukseen.
- 31 Sen johdanto-osan viidennessä perustelukappaleessa viitataan ”rikosoikeudellisten päätösten – vapaan liikkuvuuden järjestelmään”.
- 32 Puitepäätöksen johdanto-osan kahdeksannen perustelukappaleen mukaan eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanoa koskevia päätöksiä ”on valvottava riittävästi, mikä merkitsee sitä, että sen jäsenvaltion oikeusviranomaisen, jossa etsitty henkilö on otettu kiinni, on tehtävä päätös henkilön luovuttamisesta”.
- 33 Puitepäätöksen johdanto-osan kymmenennessä perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”(10) Eurooppalaista pidätysmääräystä koskevat järjestelyt perustuvat jäsenvaltioiden väliseen vankkaan luottamukseen. Järjestelyjen soveltaminen voidaan keskeyttää vain, jos jokin jäsenvaltio rikkoo vakavasti ja jatkuvasti [SEU] 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja periaatteita, minkä neuvosto toteaa kyseisen sopimuksen 7 artiklan 1 kohdan mukaisesti ja minkä seurauksista on säädetty saman artiklan 2 kohdassa.”

- 34 Puitepäätöksen 1 artiklassa esitetään eurooppalaisen pidätysmääräyksen määritelmä seuraavasti:

”1. Eurooppalaisella pidätysmääräyksellä tarkoitetaan oikeudellista päätöstä, jonka jäsenvaltio on antanut etsityn henkilön [alkup. s. 5] kiinni ottamiseksi ja luovuttamiseksi toisen jäsenvaltion toimesta syytetoimenpiteitä tai vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanemista varten.”

- 35 Puitepäätöksen 6 artiklassa säädetään toimivaltaisesta oikeusviranomaisesta seuraavaa:

”Pidätysmääräyksen antanut oikeusviranomainen on pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion sellainen oikeusviranomainen, jolla on kyseisen valtion lainsäädännön mukaan toimivalta antaa eurooppalainen pidätysmääräys.”

- 36 Puitepäätöksen 8 artiklan 1 kohdan c alakohdassa säädetään seuraavaa:

”Eurooppalaisessa pidätysmääräyksessä on – –:

c) ilmoitus siitä, onko olemassa täytäntöönpanokelpoinen tuomio, pidätysmääräys tai muu vastaava täytäntöönpanokelpoinen oikeudellinen päätös, joka kuuluu 1 ja 2 artiklan soveltamisalaan”.

- 37 Eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanoon sovelletaan ainoastaan puitepäätöksen 3 ja 4 artiklaan sisältyviä ehdottomia ja harkinnanvaraisia kieltäytymisperusteita. Tästä syystä unionin tuomioistuin on katsonut useissa asioissa, että eurooppalaisen pidätysmääräyksen antamisen on sekä kuuluttava tuomioistuinvalvonnan piiriin että perustuttava kansalliseen pidätysmääräykseen.

- 38 Tuomiossaan Bob-Dogi (C-241/15, [56 kohta]) unionin tuomioistuin totesi, että ”eurooppalaista pidätysmääräystä koskeva järjestelmä sisältää siten puitepäätöksen 8 artiklan 1 kohdan c alakohdassa säädetyn vaatimuksen nojalla menettelyllisten oikeuksien ja perusoikeuksien kahdentasoisen suojan, jota etsityn henkilön on saatava, koska sen oikeudellisen suojan lisäksi, jota on annettava ensimmäisellä tasolla annettaessa kansallisen pidätysmääräyksen kaltainen kansallinen oikeudellinen päätös, suoja on varmistettava toisella tasolla annettaessa eurooppalainen pidätysmääräys, joka puolestaan voidaan tarvittaessa antaa lyhyessä ajassa kansallisen oikeudellisen päätöksen antamisen jälkeen”.

- 39 Unionin tuomioistuin antoi 27.5.2019 tuomion yhdistetyissä asioissa OG (C-508/18) ja PF (C-82/19 PPU), jotka koskivat sitä, voidaanko (kyseisissä asioissa saksalaista) syyttäjäviranomaista pitää puitepäätöksen 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna ”oikeusviranomaisena”. Tarkastellessaan saksalaisten syyttäjäviranomaisten riippumattomuutta suhteessa riskiin siitä, että täytäntöönpanovaltaa käyttävät elimet kohdistavat niihin suoraan tai välillisesti määräyksiä tai käskyjä, unionin tuomioistuin antoi ohjeita ”pidätysmääräyksen antaneen oikeusviranomaisen” määritelmästä ja tunnuspiirteistä.

- 40 Unionin tuomioistuin antoi 12.12.2019 lisäksi tuomioita, joissa käsiteltiin virallisen syyttäjän asemaa ”pidätysmääräyksen antaneena oikeusviranomaisena” Ranskassa, Ruotsissa ja Belgiassa, ks. tuomio Parquet general du Grand-Duche de Luxembourg ja Openbaar Ministerie (Lyonin ja Toursin syyttäjäviranomaiset) (C-566/19 PPU ja C-626/19 PPU) (JR ja YC); tuomio Openbaar Ministerie (Ruotsalainen syyttäjäviranomainen) (C-625/19 PPU) (XD) ja Openbaar Ministerie (Brysselin syyttäjäviranomainen) (C-627/19 PPU) (ZB).
- 41 Unionin tuomioistuin on katsonut, että silloin kun elin, joka osallistuu lainkäyttöön, kuten syyttäjä, mutta joka ei ole tuomari tai tuomioistuin, antaa eurooppalaisen pidätysmääräyksen, sen perustana olevalla kansallisella pidätysmääräyksellä on varmistettava, että oikeussuojaan liittyviä luovutettavaksi pyydetyn henkilön menettelyllisiä takeita on noudatettu ja hänen perusoikeuksiaan on kunnioitettu.¹
- 42 Eurooppalaiseen pidätysmääräyksen on liityttävä suoja kahdella tasolla, ja pidätysmääräyksen antavan oikeusviranomaisen tehtävänä on [alkup. s. 6] huolehtia toisen tason suojasta myös silloin, kun kansallisen pidätysmääräyksen antoi tuomioistuin.² Syyttäjän on ennen eurooppalaisen pidätysmääräyksen antamista valvottava, että päätöksen antamisen edellytykset täyttyvät ja että päätös on oikeasuhteinen.³
- 43 Täytäntöönpanovaltaa käyttävä elin ei saa kohdistaa syyttäjään suoraan tai välillisesti määräyksiä tai käskyjä tietyssä yksittäistapauksessa.⁴ Syyttäjiin voidaan kohdistaa hierarkkisten esimiesten antamia käskyjä.⁵
- 44 Eurooppalaisen pidätysmääräyksen antamisen edellytysten ja erityisesti sen oikeasuhteisuuden osalta on oltava käytössä sellainen tuomioistuinvalvonta, joka täyttää kaikki tehokkaaseen oikeussuojaan liittyvät vaatimukset pidätysmääräyksen antavassa jäsenvaltiossa.⁶ Tämä voi tapahtua ennen luovuttamista tai sen jälkeen.⁷ Tuomioistuinvalvontaa koskeva vaatimus ei vaikuta viranomaisen luokitteluun ”pidätysmääräyksen antavaksi viranomaiseksi”. Siltä osin kuin on kyse viranomaisen (syyttäjä), joka ei ole tuomioistuin, päätöksestä antaa eurooppalainen pidätysmääräys, kyseisessä jäsenvaltiossa on kuitenkin

¹ Tuomio OG, [66 ja 69 kohta]; ks. myös tuomio PF (Liettua), [46 ja 47 kohta].

² Tuomio PF (Liettua), [50 kohta].

³ Tuomio OG [71 ja 72 kohta].

⁴ Tuomio OG [73 ja 90 kohta].

⁵ Tuomio JR ja YC [56 kohta].

⁶ Tuomio OG [75 kohta]; tuomio PF [53 kohta] ja tuomio JR ja YC [62 ja 63 kohta].

⁷ Tuomio JR [70–73 kohta].

oltava käytössä sellainen oikeussuojakeino tuomioistuimessa, joka täyttää kaikki tehokkaaseen oikeussuojaan liittyvät vaatimukset.⁸

- 45 Täytäntöönpanevan oikeusviranomaisen tehtävänä on tutkia, onko eurooppalaisen pidätysmääräyksen antamista koskevan päätöksen osalta ”käytettävissä sellainen oikeussuojakeino, joka täyttää kaikki tehokkaaseen oikeussuojaan liittyvät vaatimukset”.⁹
- 46 Jäsenvaltioiden tehtävänä on varmistaa, että niiden oikeusjärjestyksissä taataan tehokkaasti edellytetty oikeussuojan taso niissä käytettävissä olevilla oikeussuojakeinoilla, jotka voivat vaihdella järjestelmästä toiseen. Eurooppalaisen pidätysmääräyksen antamisesta tehtyyn päätökseen kohdistuvan erillisen oikeussuojakeinin käyttöön ottaminen on tältä osin yksi mahdollisuus.¹⁰
- 47 Siten ennen kuin syyttäväviranomainen antaa eurooppalaisen pidätysmääräyksen, kansallista pidätysmääräystä annettaessa on jo täytynyt noudattaa menettelyllisiä takeita ja kunnioittaa asianomaisen henkilön perusoikeuksia, joiden suojaaminen pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion oikeusviranomaisen on varmistettava. Eurooppalainen pidätysmääräys muodostaa menettelyllisten oikeuksien ja perusoikeuksien suojan toisen tason.¹¹
- 48 Ainakin joko kansallisella tai eurooppalaisella pidätysmääräyksellä on tarjottava luovutettavaksi pyydetylle henkilölle täysimääräiset takeet etenkin siitä, että 1) kyseessä on menettely, johon kohdistuu tuomioistuinvalvonta, ja että 2) luovutettavaksi pyydetylle henkilölle on tarjottu kaikki tämäntyyppisen päätöksen tekemiselle ominaiset takeet.¹²
- 49 Eurooppalaisen pidätysmääräyksen antamisen edellytykset ja erityisesti sen oikeasuhteisuus voivat olla tuomioistuinvalvonnan kohteena joko ennen sen antamista, samanaikaisesti sen antamisen kanssa tai myös myöhemmin.¹³

ENNAKKORATKAISUPYYNNÖN PERUSTELUT

- 50 Käsite ”pidätysmääräyksen antanut oikeusviranomainen” on itsenäinen unionin oikeuden käsite, jota ei voida jättää jäsenvaltioiden määritettäväksi: tuomio Poltorak (C-452/16 PPU, EU:C:2016:858, [alkup. s. 7] 32 kohta) ja tuomio 10.11.2016, Kovalkovas (C-477/16 PPU, EU:C:2016:861, 33 kohta).

⁸ Tuomio OG [75 kohta] ja tuomio JR ja YC, [48 ja 49 kohta].

⁹ Tuomio PF [57 kohta] (vahvistettu tuomiossa JR ja YC, [49 kohta]).

¹⁰ Tuomio XD [43 ja 44 kohta].

¹¹ Tuomio OG [66 kohta] ja tuomio Bob-Dogi, [55 kohta].

¹² Tuomio OG [70 kohta].

¹³ Tuomio XD [52 kohta].

- 51 Ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin pitää tarpeellisena esittää unionin tuomioistuimelle ennakkoratkaisukysymys, koska vastaus tähän kysymykseen ei ole selvä ja sen ratkaiseminen on tarpeen asian ratkaisemiseksi.
- 52 Ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin toteaa, että Bulgarian voimassa olevan lainsäädännön mukaan kansallinen säilöönottomääräys sen enempää kuin eurooppalainen pidätysmääräyskään ei perustu tuomioistuimen ratkaisuun, eikä kummankaan osalta ole mahdollisuutta tuomioistuinvalvontaan ennen etsityn henkilön luovuttamista. Syyttaja on vastuussa sellaisen asiakirjan antamisesta, jonka nojalla henkilöä voidaan pitää säilössä 72 tuntia, minkä jälkeen syyttaja on vastuussa eurooppalaisen pidätysmääräyksen antamisesta.
- 53 Nyt tarkasteltava tilanne Bulgariassa vaikuttaa eroavan kaikista muista tapauksista, jotka on aiemmin saatettu unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi, sikäli, että tuomioistuimen ei ole mahdollista osallistua kansallisen tai eurooppalaisen pidätysmääräyksen antamiseen syytetoimenpiteitä varten oikeudenkäyntiä edeltävässä vaiheessa ennen luovuttamista eikä syyttajaviranomaisen päätöstä antaa eurooppalainen pidätysmääräys voida saattaa tuomioistuinvalvonnan piiriin.
- 54 Syyttajaviranomaisen asema pidätysmääräyksen antaneena oikeusviranomaisena tässä tilanteessa on sellainen, joka voidaan ennakkoratkaisua pyytävän tuomioistuimen näkemyksen mukaan ratkaista ainoastaan unionin tuomioistuimen ratkaisulla tehokkaan oikeussuojan vaatimuksista. Ennakkoratkaisua pyytävän tuomioistuimen käsiteltävänä nyt olevaa tilannetta ei ole toistaiseksi tarkasteltu yhdessäkään unionin tuomioistuimen ratkaisussa.

LIITTEENÄ OLEVAT ASIAKIRJAT

- 55 Tähän ennakkoratkaisupyyntöön on liitetty seuraavat asiakirjat:
- c. kaikki tämän tuomioistuimen määräykset ja päätökset
 - d. luovutettavaksi pyydetystä henkilöstä annettu eurooppalainen pidätysmääräys. [alkup. s. 8]

WESTMINSTER MAGISTRATES COURT

TUOMARI (DISTRICT JUDGE, MAGISTRATES COURT) GRIFFITHS

ASIANOSAISET:

SVISHTOVIN ALUEELLINEN SYYTTÄJÄVIRANOMAINEN

vastaan

PI

PYYNTÖ UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TYÖJÄRJESTYKSEN 107 ARTIKLAN

MUKAISEN KIIREELLISEN ENNAKKORATKAISUMENETTELYN NOUDATTAMISESTA

1. Ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin, Westminster Magistrates Court, pyytää unionin tuomioistuinta käsittelemään ennakkoratkaisupyynnön työjärjestyksensä 107 artiklan mukaisessa kiireellisessä ennakkoratkaisumenettelyssä. Ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin esittää tämän pyynnön ottaen huomioon Euroopan unionin virallisessa lehdessä 8.11.2019 julkaistut unionin tuomioistuimen suositukset ennakkoratkaisupyyntöjen tekemisestä (EUVL 2019, C 380, s. 1).
2. Luovutettavaksi pyydetty henkilö, PI, on Bulgarian kansalainen, jota pyydetään luovutettavaksi Yhdistyneestä kuningaskunnasta Bulgariaan varkautta, jonka väitetään tapahtuneen Bulgariassa 8.12.2019, koskevia syytetoimenpiteitä varten. Luovutuspyynnön esittänyt viranomainen on Svishtovin (Bulgaria) alueellisen syyttäjäviranomaisen syyttäjä.
3. Luovutettavaksi pyydetty henkilö on pidätetty eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteella, ja hän on nyt säilössä Yhdistyneessä kuningaskunnassa yksinomaan tämän menettelyn vuoksi.
4. Hänen säilöönottomensa jatkoa tarkastellaan säännöllisin väliajoin; hänen on tultava ennakkoratkaisua pyytävän tuomioistuimen kuultavaksi 28 päivän välein, jolloin tuomioistuin arvioi, jatketaanko säilöönottoa vai ei. Jollei ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin katso, että luovutettavaksi pyydetyn henkilön säilöönoton oikeuttavia olosuhteita ei enää ole, hän on säilössä luovuttamismenettelynsä päättymiseen saakka (mahdollinen muutoksenhakumenettely mukaan luettuna).
5. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedostaa puitepäätöksen 2002/584/YOS artiklassa vahvistetut luovuttamista koskevat tiukat määräajat. SEUT 267 artiklan neljännessä kohdassa edellytetään, että unionin tuomioistuin tekee ratkaisunsa ”mahdollisimman pian”, jos ennakkoratkaisukysymys tulee esille asiassa, joka koskee pidätettyä henkilöä.
6. Irlantilaisen tuomioistuimen esittämä kiireellistä ennakkoratkaisumenettelyä koskeva pyyntö hyväksyttiin 25.7.2018 annettussa tuomiossa (suuri jaosto) Minister for Justice and Equality (Oikeusjärjestelmän puutteet) (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586) asiassa, jossa asianomainen henkilö oli parhaillaan säilössä, hänen pitämisensä säilössä riippui pääasian ratkaisusta ja hänen säilössä

pitämisestään oli määrätty eurooppalaisten pidätysmääräysten täytäntöönpanon yhteydessä (29 ja 30 kohta). **[alkup. s. 9]**

7. Unionin tuomioistuin muistutti 12.2.2019 antamassaan tuomiossa TC (C-492/18 PPU, EU:C:2019:108) vakiintuneesta oikeuskäytännöstään, jonka mukaan on otettava huomioon se, että asianomaiseen henkilöön kohdistuu parhaillaan vapaudenmenetys ja että hänen pitämisensä säilyttäminen riippuu pääasian ratkaisusta. Lisäksi asianomaisen henkilön tilannetta on arvioitava sellaisena kuin se on ennakkoratkaisupyynnön käsittelemiseksi kiireellisessä menettelyssä tehdyn pyynnön tutkinta-ajankohtana.
8. Nyt käsiteltävässä asiassa luovutettavaksi pyydetyn henkilön luovuttamismenettelyä ei voida päättää ennen kuin unionin tuomioistuin on ratkaissut ennakkoratkaisukysymyksen. Unionin tuomioistuimen ratkaisu on ratkaiseva luovutettavaksi pyydetyn henkilön oikeudellista tilannetta koskevan ennakkoratkaisua pyytävän tuomioistuimen arvioinnin kannalta.
9. Jos ennakkoratkaisukysymykseen vastataan, että luovutuspyynnön esittänyt viranomais ei voi – kun kyse on itsenäisestä unionin oikeuden käsitteestä – olla puitepäätöksen 2002/584/YOS 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu ”pidätysmääräyksen antanut oikeusviranomais”, luovutettavaksi pyydetystä henkilöstä annettu kyseinen pidätysmääräys on vaikutukseton ja luovutettavaksi pyydetty henkilö vapautetaan säilyttämisestä.
10. Toinen Yhdistyneen kuningaskunnan tuomioistuin esitti 15.5.2020 asiassa C-206/20 samansisältöisen ennakkoratkaisukysymyksen kuin nyt ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin. Unionin tuomioistuin kieltäytyi kuitenkin käsittelemästä kyseistä pyyntöä ”nopeutetussa menettelyssä”, koska mainitussa asiassa luovutettavaksi pyydetty henkilö oli vapautettu takuita vastaan.
11. Jos nyt käsiteltävään asiaan ei sovelleta kiireellistä ennakkoratkaisumenettelyä, ennakkoratkaisua pyytävän tuomioistuimen on odotettava asiassa C-206/20 esitetyn ennakkoratkaisupyynnön, joka käsitellään tavallisessa menettelyssä, ratkaisemista. Tästä seuraa, että luovutettavaksi pyydetty henkilö voi olla säilytettynä huomattavasti puitepäätöksessä 2002/584/YOS menettelyn päätöksen saattamiselle säädettyä ajanjaksoa kauemmin. **[alkup. s. 10]**